

pet strafudmåling for de allervorreste overtrædelser af disse bestemmelser, f.eks. når der er tale om grov og systematisk mishandling af et andet menneske. Der tilsigtes tillige og først og fremmest en generel forhøjelse på minimum $\frac{1}{3}$ af strafudmålingen i alle voldssager under §§ 245 og 246 i forhold til det gældende udmålingsniveau.

Det foreslås endvidere, at der i overensstemmelse med Retsplejerådets forslag etableres en begrænset adgang til, at domstolene efter en konkret vurdering af omstændighederne i den enkelte sag kan bestemme, at et vidnes navn, stilling og bopæl skal hemmeligholdes for den tiltalte, eller at den tiltalte og medtiltalte skal forlade retssalen under vidnets eller en medtiltaltes forklaring.

2. Udviklingen i voldskriminaliteten

Tallene for den anmeldte voldskriminalitet mod privatpersoner vedrørende §§ 244-246 i straffeloven i perioden 1984 til 1995 viser en stigning på ca. 60 pct. I perioden 1990 til 1995 var stigningen på ca. 12 pct. Alene anmeldelser af vold omfattet af § 246 steg fra 1990 til 1995 med 54 pct. Til sammenligning er antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser i samme periode steget med ca. 20 pct.

Også voldsforbrydernes procentuelle andel af alle anmeldte straffelovsovertrædelser har undergået en stigning fra 1984 til 1994 fra 1,8 pct. til 2,6 pct.

Ved vurderingen af disse udviklingstendenser skal man imidlertid være opmærksom på den usikkerhed, der følger af, at straffelovens voldsbestemmelser (§§ 244-246) blev ændret med virkning fra 1. juli 1989. Denne ændring kan gøre det vanskeligt at foretage sammenlignende undersøgelser vedrørende overtrædelser af straffelovens enkelte bestemmelser på dette område før og efter lovændringen.

At der skal gribes ind over for vold mod privatpersoner, underbygges af, at denne form for vold udgør ca. 70 pct. af alle anmeldte voldsforbrydelser.

Især antallet af domfældelser efter §§ 245 og 246 – den rå og brutale vold – er steget. Alene fra 1990 til 1994 er domfældelser efter § 245 mere end fordoblet fra 347 til 699. Tallet faldt svagt i 1995, men lå fortsat langt over 600. Tallene for domfældelser efter § 246 steg fra 19 i 1990 til 26 i 1995, altså en stigning på ca. 37 pct. I perioden 1990 til 1995 lå gennemsnittet for idømt ubetinget fængsel efter § 245 omkring 5 måneder, selv om strafferammen går op til 4 år. Dette understreger behovet for at give domstolene et klart signal om at udnytte strafferammerne bedre, hvilket bedst sker ved at hæve disse (jf. svar fra justitsministeren til Folketingets Retsudvalg af 30. november 1994).

Det store antal voldsforbrydelser og disses stigende grovhed gør en offensiv indsats mod voldskriminaliteten nødvendig. Det er ikke tilfredsstillende, hvis samfundet og borgerne skal affinde sig med – og måske endda acceptere – at voldskriminaliteten og frygten herfor præger dagligdagen.

Nogle forskere har i forbindelse med den aktuelle voldsdebat givet udtryk for, at volden og frygten for volden er overdreven. Disse synspunkter er uforståelige. Den seneste voldsofferundersøgelse – Rigspolitichefens fra november 1996 – viser, at flere end 200.000 danskere mellem 16 og 74 år hvert år oplever sig udsat for vold eller trusler om vold. Mange menneskers voldsfrygt er derfor helt forståelig.

3. Forslagsstillernes overvejelser

Forslagsstillerne finder, at en eventuel forhøjelse af minimumsrammerne for straffelovens voldsbestemmelser vil være behæftet med forskellige ulemper. En sådan minimumsstrafferamme af frihedsstraf af en vis varighed for visse voldsforhold vil gøre det vanskeligt for domstolene at nuancere strafudmålingen i overensstemmelse med forholdenes grovhed og strafværdighed. Hertil kommer, at det også med en minimumsstrafferamme vil være muligt for retterne at idømme betingede domme for disse forbrydelser eller kombinationsdomme, dvs. domme, hvor en kortere ubetinget frihedsstraf kombineres med en betinget dom.

Forslagsstillerne foreslår derfor den påkrævede skærpende af voldsstraffene gennemført ved at hæve strafmaksimum i straffelovens §§ 245 og 246. Ved en sådan lovændring er det ikke alene tanken at muliggøre en skærpet strafudmåling ved de allervorreste overtrædelser af disse bestemmelser. Det er først og fremmest formålet, at strafniveauet generelt for alle overtrædelser af §§ 245 og 246 hæves med minimum $\frac{1}{3}$.

Forslagsstillerne finder, at afsagte domme i en række tilfælde er ude af proportion med de store fysiske og psykiske skader og belastninger, som offeret har været udsat for sammenholdt med den kyniske og afstumpede brutalitet, som er blevet udvist af gerningsmanden eller gerningsmændene.

Et eksempel er den dom, der blev afsagt i Vejle ret den 22. august 1996 over 6 voldsmand, som i fællesskab og gennem flere timer groft havde mishandlet en uskyldig mand. Offeret var blevet afhentet på sin bopæl om natten og ført væk fra sin kone til et klubhus, hvor de 6 dømte havde indledt en flere timer lang afstraffelse, som var begyndt med »almindelig vold«. Senere var offeret 2 gange blevet sendt ud på toilettet for at vaske sit ansigt rent for blod. Herefter var offeret blevet slået i hovedet og på skulderen